

19.2.2019

Tiina Peippo
Kaupunkiteknikan keskus
Luonnonhoitoyksikkö
tiina.t.peippo@espoo.fi.fi

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUKAISEN MAISEMATYÖLUVAN TARPEEN ARVIOINTI; TAPIOLAN LUONNON- JA MAISEMANHOITOSUUNNITELMA 2019-2029

METSÄNHAKKUIDEN LUVANVARAISUUDESTA ESPOOSSA

Metsänhakkuita ohjaavia maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia kieltoja ja rajoituksia ovat mm. asemakaava-alueiden puisto- ja virkistysalueilla maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

Talousmetsät:

Hyvän metsänhoidon suositusten mukaiset metsätaloustyöt kuuluvat talousmetsien normaaliin maisemakuvaan, jolloin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista maisematyölupaa ei tarvita. Näitä hakkuita ovat mm. taimikon hoito ja nuoren metsän hoito.

Lisäksi ns. kasvatushakuista ensiharvennus ja harvennushakkuut tietyin poikkeuksin eivät ole Pohjois-Espoossa yleiskaavan maa- ja metsätalousalueilla eikä virkistysalueilla luvanvaraisia. Mikäli harvennus kuitenkin sijoittuu esimerkiksi kulttuurihistoriallisesti merkittävään ympäristöön, tulee hakkuiden vaikutuksia arvioida maisemamuutosten näkökulmasta.

Puistometsät ja virkistysalueet:

Maltilliset harvennushakkuut ja huonokuntoisten puiden poistaminen ovat puistometsien tavanomaista hoitoa eivätkä ne edellytä maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista maisematyölupaa

Etelä-Espoossa asemakaava-alueella harvennushakkuut, joissa runkoja poistuu yli 33% edellyttävät luvanvaraisuuden arviointia.

Tällöin arvioidaan maisemallisia muutoksia, hakkuukuvion sijaintia jne. Mitä lähempänä ollaan asutusta ja mitä enemmän alueella on virkistyskäyttöä, sen herkemmin lupakynnys ylitetään.

Esimerkiksi virkistysalueilla luvanvaraisuus tulee aiemmin kyseeseen kuin maa- ja metsätalousalueilla kuten myös taajamissa aiemmin kuin haja-asutusalueilla.

Ranta-alueilla luvantarve on alempi kuin keskellä metsäaluetta.

Muita luvanvaraisuuteen vaikuttavia seikkoja ovat:

- puustolla on erityistä maisemallista tai kaupunkikuvallista arvoa tai luonnonsuojelullista merkitystä
- jalojen lehtipuiden (esim. tammi, saarni, lehmus, vaahtera ja jalava), ulkomaisten havupuiden ja puistokujanteiden kaataminen
- maisemaa rajaavan puuston kaataminen (puronvarsialueet vesistöä tai peltoaukeaa rajaava puusto) - yksittäisten puiden koko voi tällöin olla pieni

19.2.2019

- erityisellä määräyksellä suojellun puuston kaataminen (mm. asemakaava- tai yleiskaavamääräykset)
- jos puiston tai urheilualueen rakentamiseen liittyy sellaisia toimenpiteitä, jotka muuttavat olennaisesti maisemakuvaa ja jotka ovat olleet ennalta arvaamattomia kaavan laatimisvaiheessa ympäristön asukkaiden kannalta ja voivat koskea ympäristön asukkaiden intressiä, tulee toimenpiteelle hakea lupa.

Mikäli hakkuu sijoittuu asutuksen viereen, tulee niin ikään arvioida harvennuksen (tai jopa ensiharvennuksen) vaikutuksia asumiseen. Harvoin vaikutukset ovat kielteisiä, mutta tällöin tiedottamisella on asukkaille suuri merkitys, vaikka hanke sinänsä ei edellytä maisematyölupaa.

Tapiolan luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman alueella on voimassa useita lainvoimaisia asemakaavoja sekä luvanvaraisuuden arviointiajankohtana myös useita kaavahankkeita.

Alla on kuva (ei mittakaavaa) Tapiolan luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman hakkuukuvioista, joiden luvanvaraisuutta arviointi koskee, ajantasa-asemakaavalla sekä kaavahankkeista. Hakkuukuviot ovat keltaisella rajauksella ja kaavahankkeiden alueet mustalla raidoituksella.

19.2.2019

Espoossa toimivalta maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisissa maisematyöluvuissa on jaettu siten, että rakennuspaikoilla eli pihoja ja asemakaavassa rakentamiseen osoitetuilla (esim. rakentamattomat Y-tontit) alueilla luvan ratkaisee rakennusvalvontakeskus.

Muilla alueilla (metsä-, katu- ja puistoalueet) luvan ratkaisee kaupunkisuunnittelukeskus.

LUVANVARAISUUDEN ARVIOINTI

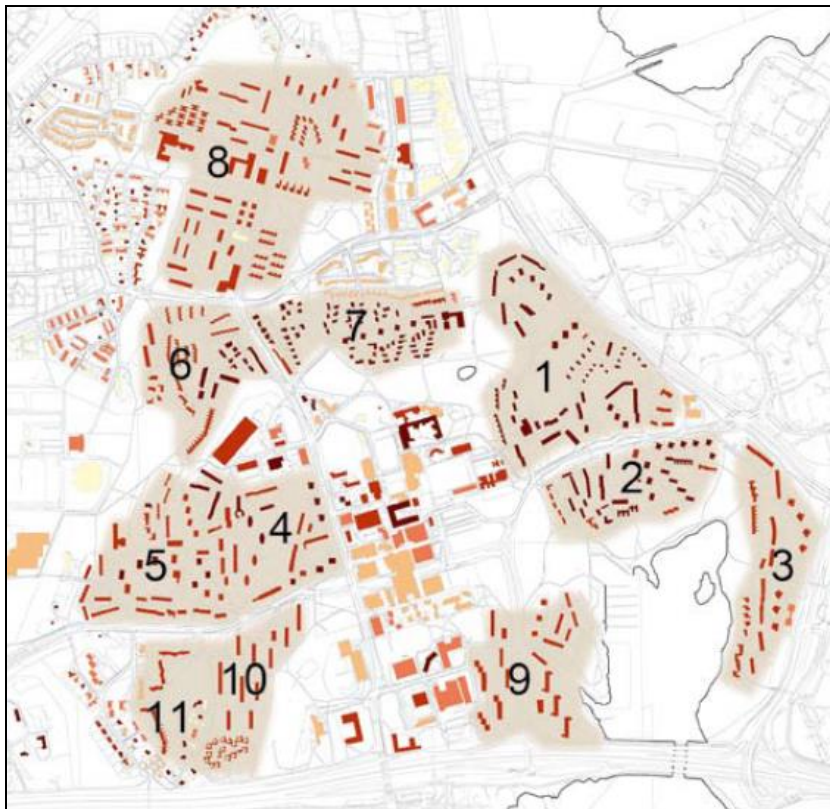
Tapiolan luonnon- ja maisemahoitosuunnitelma on laadittu vuosille 2019-2029 ja suunnitelman alue on noin 83 ha.

Hakkuita on suunnitelmassa esitetty ensimmäisille vuosille (1-5 vuotta) yhteensä 11,5 ha:lle ja seuraaville vuosille (6-10 vuotta) 7,5 ha:lle.

Valtaosa hakkuista on maltillisia harvennushakkuista sekä yksittäisten huonokuntoisten tai kunnoltaan heikentyneiden puiden poistamista.

Rakennusjärjestyksen 2 §:ssä todetaan, että Tapiolan vanhojen asuntoalueiden korjauksen ja hoidon suuntaviivat -yleisohje (2.11.2006) on voimassa rakennusjärjestyksen mukaisena rakentamistapaohjeena.

Alla on kuva (ei mittakaavaa) alueista, joita rakennusjärjestyksen rakentamistapaohjeet koskevat Tapiolan alueella.

19.2.2019

Rakennustapaohjeessa todetaan, että ulkoalueita koskevia yleis- ja istutussuunnitelmia tulee edelleen lähtökohtaisesti noudattaa. Ulkoalueita tulee hoitaa ja kunnostaa alkuperäisten suunnitelmien ja/tai toteutuksen luonteen mukaan.

Mainitussa rakennusjärjestyksen liitteessä todetaan lisäksi, että alueella puiden kaatamista varten tarvitaan maisematyöluja (MRL 128§).

Lähes koko suunnittelualue kuuluu sekä valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön että maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Alueella on runsaasti muinaisjäännöksiä (mm. tykkipattereita) ja kylämäki. Alueella on lisäksi muutamia geologisia kohteita. Suunnitelmassa on huomioitu myös alueen runsaat liito-oravahavainnot ja -reitit.

Alueelle ei sijoitu suojeluja luontokohteita.

Pääosa hakkuukuvioista sijoittuu asemakaavan mukaiselle puistoalueelle.

Vain kuviosta tunnus 875 osa sekä kuvio 892 sijoittuvat niin suurelta osin rakentamiseen osoitetulle alueelle, että hakkuiden luvanvaraisuutta pitää tiedustella rakennusvalvontakeskuksesta.

Kaavahankkeiden alueille sijoittuvien hakkuukuvioiden osalta hakkuiden tarve ja ajankohtaisuus on syytä tarkistaa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Alla kuva (ei mittakaavaa) kaavahankkeista ja hakkuukuvioista. Kaavahankkeen ovat kuvassa valkoisella vinoviivoituksella ja hakkuukuviot keltaisella rajauksella.

19.2.2019

Maltilliset harvennushakkuut ja huonokuntoisten puiden poistaminen ovat puistometsien tavanomaista hoitoa eivätkä ne edellytä maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista maisemätyölupaa. Tapiolassa tietyillä kulttuuriympäristöalueilla kuitenkin yhdenkin puun kaataminen voi olla luvanvarainen.

Hakkuut, joissa puita poistetaan yli kolmannes (esimerkiksi hakkuukuvion 815 harvennushakkuut, joiden harvennusvoimakkuus on 40%) edellyttävät hakkuiden toteuttamisajankohtana tarkempaa luvanvaraisuuden arviointia.

Lisäksi laaditun suunnitelman mukaiset ***Otsolahden maisema-alueeseen rajoittuvat länsirannan harvennushakkuut (kuviot 882, 895 ja 918) sekä pohjoisrannan laajahkon alueen pienaukkohakkuut (kuvio 857) edellyttävät lupaa.***

Otsolahden itärannalle esitetyt lähivuosien toimenpiteet (kuviot 870, 896, 897, 909, 913 ja 915) edellyttävät kokonaisuutena maisemätyölupaa. Kuviolle 905 (ajoitettu myöhemmälle ajanjaksolle 6-10 vuotta) esitettyjen toimenpiteiden luvanvaraisuus arvioidaan hakkuun tullessa ajankohtaiseksi.

Hakkuukuviolla 861 kaikkien koivujen ja kuusten kaataminen edellyttää lupaa.

Hakkuukuviolla 924 suoritettava kaistalehakkuu on luvanvarainen.

Lupavalmistelija

Pia Salonen
sähköposti pia.k.salonen@espoo.fi,
puhelin 043 825 5417, soittoaika ma-to klo 9.00-10.30

LIITTEET -

TIEDOKSI: Kaupunkitekniikan keskus
Rakennusvalvontakeskus
Ympäristökeskus